C/2024/1185

23.2.2024.

P9_TA(2023)0349

Stanje ljudskih prava u Afganistanu, posebno progon bivših vladinih dužnosnika

Rezolucija Europskog parlamenta od 5. listopada 2023. o stanju ljudskih prava u Afganistanu, posebno o progonu bivših vladinih dužnosnika (2023/2881(RSP))

(C/2024/1185)

Europski parlament,

— uzimajući u obzir svoje prethodne rezolucije o Afganistanu,

— uzimajući u obzir članak 144. stavak 5. i članak 132. stavak 4. Poslovnika,

A. budući da je nakon talibanskog preuzimanja Afganistana najavio davanje potpune amnestije bivšim vladinim dužnosnicima i bivšim pripadnicima oružanih snaga (afganistanskih nacionalnih obrambenih i sigurnosnih snaga); budući da je Misija UN-a za pomoć Afganistanu zabilježila najmanje 800 slučajeva kršenja ljudskih prava, uključujući proizvoljna pritvaranja, izvansudska pogubljenja, prisilne nestanke i mučenje bivših vladinih dužnosnika i članova afganistanskih nacionalnih obrambenih i sigurnosnih snaga koja su počinile *de facto* vlasti;

B. budući da su bivši vladini dužnosnici i članovi afganistanskih nacionalnih obrambenih i sigurnosnih snaga ubijeni u ustanovama za zadržavanje, na nepoznatim lokacijama i javnim mjestima; budući da obitelji često danima ili tjednima ne znaju što se dogodilo njihovim pritvorenim članovima obitelji ili gdje se oni nalaze sve dok im se ne isporuče njihova tijela;

1. žali zbog razine kršenja ljudskih prava u Afganistanu, koja je eksponencijalno porasla otkad su talibani preuzeli vlast; najoštrije osuđuje sva kršenja ljudskih prava u zemlji, uključujući rašireni progon bivših vladinih dužnosnika i članova afganistanskih nacionalnih obrambenih i sigurnosnih snaga, nevjerojatno ugnjetavanje žena i djevojčica i politiku rodnog aparthejda te napade na organizacije civilnog društva i borce za ljudska prava;

2. poziva afganistanske *de facto* vlasti da u potpunosti provedu potpunu amnestiju bivših vladinih dužnosnika i članova afganistanskih nacionalnih obrambenih i sigurnosnih snaga na koju su se javno obvezale;

3. traži hitnu uspostavu mehanizma za utvrđivanje odgovornosti pod vodstvom UN-a kako bi se istražila navodna kršenja ljudskih prava, uključujući ona protiv bivših vladinih dužnosnika i članova afganistanskih nacionalnih obrambenih i sigurnosnih snaga, te kršenja međunarodnog prava;

4. apelira na *de facto* vlasti da ukinu stroga ograničenja prava žena i djevojčica, u skladu s međunarodnim obvezama Afganistana;

5. ponavlja svoj poziv Afganistanu da smjesta i bezuvjetno oslobodi Matiullaha Wesu, Zholiju Parsi, Nedu Parwani, Mortaza Behboudija, Rasula Parsija i sve druge koji su nepravedno zatvoreni te da provede temeljitu istragu o prisilnom nestanku Alije Azizija;

6. ustraje u tome da se održi stroga i uvjetna suradnja s talibanima u skladu s pet mjerila koje je Vijeće utvrdilo za suradnju s *de facto* vlastima;

7. apelira na EU i države članice da pojačaju svoju potporu afganistanskom civilnom društvu, među ostalim financiranjem posebnih programa pomoći i zaštite za borce za ljudska prava te izdavanjem humanitarnih viza progonjenim ženama i djevojčicama;

8. žali zbog činjenice da se sloboda vjeroispovijesti u Afganistanu dramatično narušila pod talibanskom vladavinom; osuđuje talibane zbog brutalnog progona kršćana i drugih vjerskih manjina kako bi ih iskorijenili iz zemlje;

9. ponavlja svoju solidarnost i predanost afganistanskom narodu, uključujući njihov poziv da se zadovolji pravda, preuzme odgovornost i nadoknadi šteta za sva kršenja ljudskih prava u Afganistanu; traži od EU-a da u tom pogledu podrži aktualnu istragu Međunarodnog kaznenog suda;

10. ponavlja svoju zabrinutost zbog ubrzanog pogoršanja humanitarnog stanja u Afganistanu i nedostatka sredstava za prehranjivanje onih koji pate od ekstremne gladi; poziva Komisiju i države članice da povećaju humanitarnu pomoć te sredstva za osnovne potrebe i potporu za život;

11. nalaže svojoj predsjednici da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću, Komisiji, vladama i parlamentima država članica, UN-u i *de facto* vlastima Afganistana.